

Handläggare
Linda Granvik

Datum
2016-02-15

Diarienummer
2015-1030

Till miljö- och hälsoskyddsnämndens
sammanträde den 2 mars 2016

Verksamhetsuppföljning 2015

Förslag till beslut:

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslås besluta

att fastställa verksamhetsberättelse 2015 enligt **bilaga 1**.

att fastställa nämndens analys 2015 enligt **bilaga 2**.

Sammanfattning

Den här uppföljningen omfattar miljö- och hälsoskyddsnämndens (nämndens) resultat 2015 i förhållande till verksamhetsplanen 2015.

Nämndens uppdrag är att skapa en god livsmiljö och hållbar samhällsutveckling i Uppsala kommun. Det gör vi genom tillståndsgivning, tillsyn och förrättningar. Vi arbetar också förebyggande genom att sprida information, ge råd och anvisningar. Målet är ett friskt och tryggt Uppsala som utvecklas strukturerat och hållbart.

Vi genomförde vårt uppdrag för livsmedelstillsyn, tillståndsenheten samt enskilt vatten och avlopp.

Förvaltningen fattade beslut i 336 lantmäteriförrättningar vilket är färre än de 450 som var planerade. Förvaltningen tog fram en strategi för att korta väntetiderna hos lantmäterimyndigheten. Förvaltningen räknar med att 2016 ha en balans mellan antalet fattade beslut och antalet inkommande ärenden.

Inom miljöskydd genomförde förvaltningen 4 182 timmar förebyggande tillsyn. Förvaltningen levererade inte all den tillsyn som faktureras med årlig avgift. Förvaltningen hade en tillsynsskuld från 2014 och tillsammans med årets timmar är tillsynsskulden nu totalt 966 timmar. Förvaltningen har gjort åtgärder för att hantera tillsynsskulden och bedömer att den kommer att vara borta till 2018.

Inom hälsoskydd genomförde förvaltningen totalt 2 983 timmar förebyggande tillsyn. Det innebär att förvaltningen levererade årets planerade tillsyn och drygt 400 timmar av den tillsynsskuld som var kvar från 2014. Det återstår 306 timmar i tillsynsskuld. Förvaltningen kommer att genomföra dessa under 2016.

Den förebyggande tillsynen inom natur- och områdesskydd genomfördes inte som planerat. Förvaltningen genomförde inventeringen av samtliga fastigheter runt Björklinge-Långsjön och vet därmed vilka fastigheter som ska inspekteras framöver. Förvaltningen bedömer att vi kommer att komma i fas under 2016.

Det ekonomiska resultatet av årets verksamhet är ett överskott om 85 tkr, vilket ligger inom det prognosintervall som nämnden hade i prognosen för augusti. Nämnden redovisar ett underskott om 2 898 tkr. Underskottet beror på en korrigerings av det egna kapitalet inom tillståndsenheten.

Anna Axelsson
miljödirektör

Bilagor

Bilaga 1. Verksamhetsberättelse 2015

Bilaga 2. Nämndens analys 2015

Datum	Diarienummer
2016-03-02	2015-1030

Verksamhetsuppföljning 2015

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar

att fastställa verksamhetsberättelse 2015 enligt **bilaga 1**.

att fastställa nämndens analys 2015 enligt **bilaga 2**.

Bengt Fladvad
ordförande

Anna Axelsson
miljödirektör

Bilagor

Bilaga 1. Verksamhetsberättelse 2015

Bilaga 2. Nämndens analys 2015

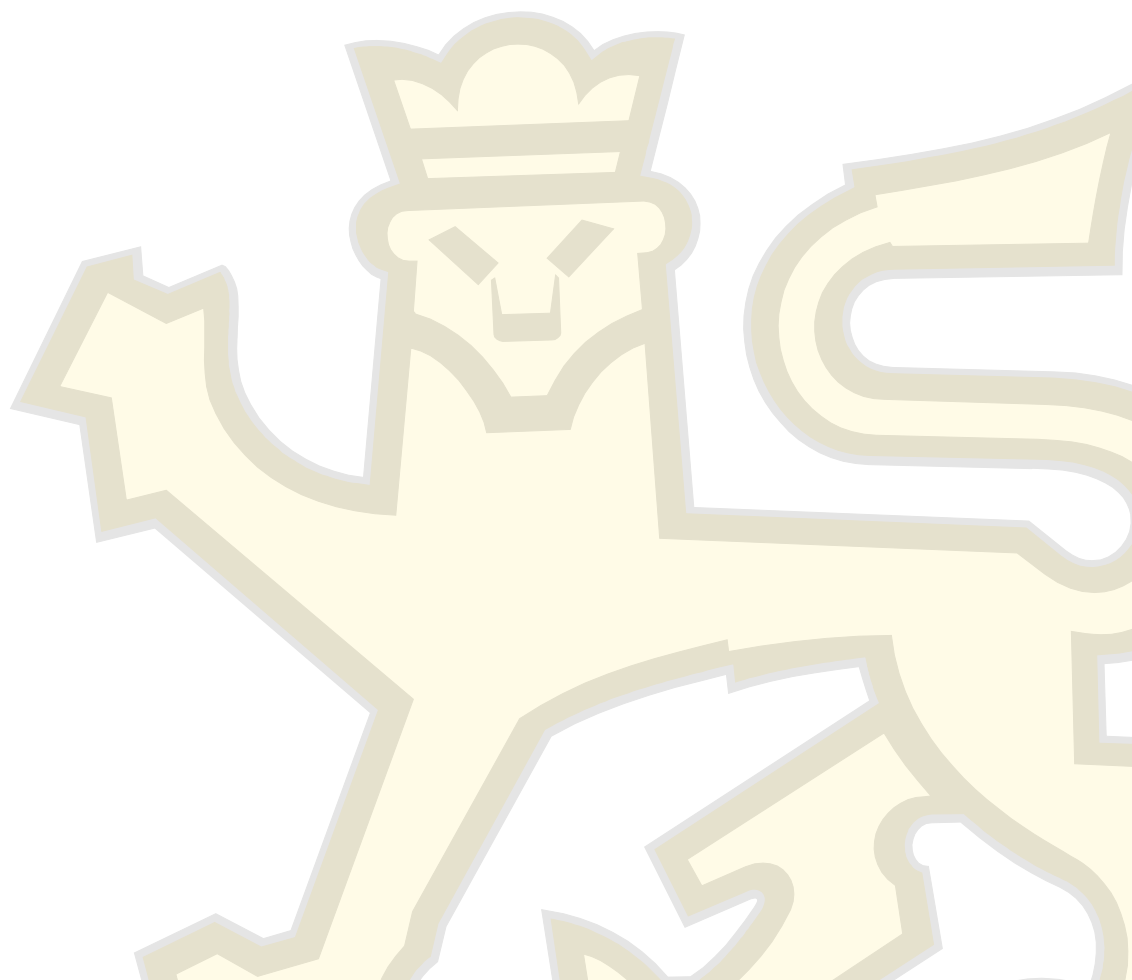
Kopia

Uppsala kommun, kommunstyrelsen

Verksamhets- berättelse 2015

För Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Ett uppföljande dokument som miljö- och hälsoskyddsnämnden
fattade beslut om 2016-03-02

Diarienummer 2015-1030	Dokumentnamn Verksamhetsberättelse 2015	Fastställd av Miljö- och hälsoskyddsnämnden	Beslutad 2016-03-02	Sida 1 (14)
	Berörd verksamhet Miljö- och hälsoskyddsnämnden	Dokumentansvarig Anna Axelsson		

Sammanfattning

Den här uppföljningen omfattar miljö- och hälsoskyddsnämndens (nämndens) resultat 2015 i förhållande till verksamhetsplanen 2015.

Nämndens uppdrag är att skapa en god livsmiljö och hållbar samhällsutveckling i Uppsala kommun. Det gör vi genom tillståndsgivning, tillsyn och förrättningar. Vi arbetar också förebyggande genom att sprida information, ge råd och anvisningar. Målet är ett friskt och tryggt Uppsala som utvecklas strukturerat och hållbart.

Vi genomförde vårt uppdrag för livsmedelstillsyn, tillståndsenheten samt enskilt vatten och avlopp.

Förvaltningen fattade beslut i 336 lantmåteriförrättningar vilket är färre än de 450 som var planerade. Förvaltningen tog fram en strategi för att korta väntetiderna hos lantmåterimyndigheten. Förvaltningen räknar med att 2016 ha en balans mellan antalet fattade beslut och antalet inkommande ärenden.

Inom miljöskydd genomförde förvaltningen 4 182 timmar förebyggande tillsyn. Förvaltningen levererade inte all den tillsyn som faktureras med årlig avgift. Förvaltningen hade en tillsynsskuld från 2014 och tillsammans med årets timmar är tillsynsskulden nu totalt 966 timmar. Förvaltningen har gjort åtgärder för att hantera tillsynsskulden och bedömer att den kommer att vara borta till 2018.

Inom hälsoskydd genomförde förvaltningen totalt 2 983 timmar förebyggande tillsyn. Det innebär att förvaltningen levererade årets planerade tillsyn och drygt 400 timmar av den tillsynsskuld som var kvar från 2014. Det återstår 306 timmar i tillsynsskuld. Förvaltningen kommer att genomföra dessa under 2016.

Den förebyggande tillsynen inom natur- och områdesskydd genomfördes inte som planerat. Förvaltningen genomförde inventeringen av samtliga fastigheter runt Björklinge-Långsjön och vet därmed vilka fastigheter som ska inspekteras framöver. Förvaltningen bedömer att vi kommer att komma i fas under 2016.

Det ekonomiska resultatet av årets verksamhet är ett överskott om 85 tkr, vilket ligger inom det prognosintervall som nämnden hade i prognosen för augusti. Nämnden redovisar ett underskott om 2 898 tkr. Underskottet beror på en korrigering av det egna kapitalet inom tillståndsenheten.

Förrättningar, tillståndsprovning och tillsyn

Lantmäterimyndigheten

Förrättningar

Förvaltningen fattade beslut i 336 förrättningar vilket är färre än de 450 som var planerade.

Genom en mer effektiv förrättningsprocess kan förvaltningen fatta fler beslut och därmed minska tiden som ett ärende får vänta innan handläggning kan påbörjas. Förvaltningen tog fram en strategi för att korta väntetiderna hos lantmäterimyndigheten. Under året arbetade förvaltningen med handledning av nya ingenjörer och kompetensutveckling av nya lantmätare. Förvaltningen införde en områdesindelning på ingenjörssidan för att öka samordningsvinsterna. Förvaltningen genomförde en processkartläggning av förrättningsprocessen för att minimera antalet moment samt ta vara på samordningsvinster. Förvaltningen tittar också på ansökningarna så fort de kommer in för att de ska vara kompletta när handläggningen börjar. Förvaltningen delar in förrättningarna i olika svårighetsgrader för att varje ärende ska handläggas av rätt handläggare. Förvaltningen utvecklade också samarbetet med stadsbyggnadsförvaltningen för att ha tydliga kontaktvägar samt snabba och kontinuerliga samråd.

Ärendebalans

Ärendebalansen var 370 vid årets slut. Det innebär en minskning med drygt 70 ärenden. Det är en något snabbare minskning än prognosen i augusti. Genom att minska ärendebalansen minskar förvaltningen den tid som ett ärende får vänta på att handläggning kan starta och därmed också den upplevda handläggningstiden. Förvaltningen räknar med att 2016 ha en balans mellan antalet fattade beslut och antalet inkommande ärenden.

Inkommande ärenden

Antalet inkommande ärenden var lägre än förväntat.

Miljöskyddstillsyn

Förebyggande tillsyn

Förvaltningen genomförde totalt 4 182 timmar förebyggande tillsyn. Förvaltningen levererade inte all den tid som fakturerades med årlig avgift. Framst handlar det om att verksamheter fått något färre antal timmar än de betalat för. Av 362 verksamheter var det fem som inte fick någon tillsyn alls. Samtidigt fick några verksamheter mer tillsyn än planerat eftersom att de hade ett extra tillsynsbehov.

Förvaltningen hade en tillsynsskuld från 2014 och tillsammans med årets timmar är tillsynsskulden nu totalt 966 timmar. För att hantera tillsynsskulden kommer förvaltningen under 2016 prioritera verksamheter med årlig avgift. Några verksamheter kommer att få en tillfälligt reducerad årsavgift. Förvaltningen kommer att föreslå ändring i taxan som medför sänkta årsavgifter för de verksamheter som förvaltningen har konstaterat har ett lägre tillsynsbehov än taxan anger. Förvaltningen bedömer att tillsynsskulden kommer att vara borta till 2018.

Lantbruk

Förvaltningen genomförde fältspaning inom vattenskyddsområde under vårens bekämpningsperiod. Alla lantbrukare inom vattenskyddsområden fick information i förväg om att förvaltningen skulle genomföra fältspaning. Tillsynen genomfördes för att kontrollera att tillstånden följs och att bekämpning inte gjordes vid olämplig väderlek. Resultatet av tillsynen visade att givna tillstånd

följdes. Förvaltningen arrangerade även ett seminarium för lantbrukare inom vattenskyddsområde. Temat var grundvattenskyddet och regler för gödsling.

Dagvatten

Som en del i arbetet med att skydda grundvattnet samt minska miljöpåverkan på Fyrisån och andra mindre vattendrag arbetade förvaltningen med dagvattentillsyn. Tillsynen bedrivs till största del i den ordinarie tillsynen eftersom i princip alla verksamheter har någon form av utsläpp till dagvatten. Tillsynen på dagvattenanläggningar tillhörande kommunala och statliga vägar genomfördes i stort sett enligt plan, 10 av planerade 12 dammar besöktes. Förvaltningen utförde inte fullt ut tillsyn på privata anläggningar och parkeringsytor.

Kemikalier

Förvaltningen genomförde tillsyn av laboratorier, bekämpningsmedel i detaljhandel och kemikalier i varor. Vid tillsynen av bekämpningsmedel i detaljhandeln uppmärksammade vi tre produkter som inte uppfyllde kraven för märkning eller var förbjudna. Kemikalieinspektionen har gått vidare med tillsyn på de företag som säljer produkterna. Förvaltningen påbörjade tillsyn av kemikalier i golv och kommer att avsluta projektet under 2016.

Avfall

Förvaltningen följde upp de brister i avfallshanteringen som hittades hos livsmedelsverksamheter i avfallsprojektet som genomfördes under 2014. Av de 217 livsmedelsverksamheter som besöktes 2014 fick 78 föreläggande. Vid ett första återbesök 2015 hade 49 av dessa verksamheter genomfört åtgärder enligt de föreläggande de fått och nio verksamheter fick ett nytt föreläggande. De övriga 20 verksamheterna hade antingen lagt ner eller bytt ägare. Förvaltningen gjorde också tillsyn på fastighetsägare kring hur deras avfallshantering ser ut och hur de informerar sina hyresgäster och boende om hur sortering ska ske. Förvaltningen följde upp och utvärderade tillsynen som gjordes 2014 på avfallshantering i samband med byggnation eller rivning av byggnader, den förebyggande tillsynen kommer att fortsätta 2016.

Fordonsservice

Under 2015 ställde förvaltningen högre krav jämfört med tidigare på rening av metaller och olja från nybyggda fordonstvättar. Kraven är enligt branschriktlinjer. Förvaltningen gjorde tillsyn på fordonsvårdsanläggningar enligt plan och ett flertal verksamheter som har haft tillsyn varje år bedöms kunna få lägre årlig avgift från och med 2016 och därmed glesare tillsyn, eftersom tillsynsbehovet inte är så stort.

Energi och klimat

Uppsala kommun beslutade om skärpta miljö- och klimatmål under 2015. Förvaltningen gör energi- och klimattillsyn på i stort sett alla verksamheter som förvaltningen har miljötillsyn över. Målet är att få företagen att kontinuerligt arbeta med energieffektiviserande åtgärder. Förvaltningens tillsyn resulterade i att flertalet verksamheter förbättrade sin dokumentation av rutiner, redovisning och uppföljning av energiarbetet. Förvaltningen upplevde att vissa av företagen var skeptiska inför besöken men att de under besöken såg fördelar med energikartläggning, både ur ett ekonomiskt och miljömässigt perspektiv. Förvaltningen genomförde också energi- och klimattillsyn hos fyra större fastighetsbolag. Förvaltningen fortsätter med tillsyn för att få Uppsalas företag att i ännu högre grad jobba med energieffektiviserande åtgärder.

Köldmedia

Av de 430 verksamheter som ska lämna in årsrapporter om utförd läckagekontroll lämnade 360 verksamheter in årsrapporten i tid. Förvaltningen följde upp och beslutade om miljösanktionsavgift för de verksamheter som inte skickade in sina rapporter i tid eller inte skickade in alls. Förvaltningen gjorde tio av femton planerade tillsynsbesök hos anläggningar som enligt årsrapporten har haft

läckage. Förvaltningen bjöd också in ett tjugotal kylfirmor till en informationsträff om den nya F-gasförordningen (förordningen om fluorerade växthusgaser) och vår e-tjänst. Förvaltningen genomförde inte den planerade tillsynen av tio företag som hanterar, tömmer och fyller köldmedier. Erfarenheterna från årets tillsyn och ett utsläpp till grundvattnet resulterade i att vi under 2016 kommer att utöka tillsynen på kyl/värmeanläggningar.

Förorenade områden

Förekomst av poly- och perfluorerade alkylsubstanser (PFAS) i grundvattnet är en av kommunens viktigaste utmaningar när det gäller miljöområdet. Under året fortsatte förvaltningen att spåra källor till PFAS och förde dialog med Generalläkaren om PFAS i kommunens grundvatten. Uppsala kommun fick Försvarmaktens slutrapport rörande PFAS vid Uppsala flygplats på remiss från Generalläkaren. Förvaltningen tog fram ett underlag till kommunstyrelsens svar på remissen.

Förvaltningen uppmärksammade förekomsten av lertäkter som potentiellt förorenade områden, vilket resulterade i att kommunen undersökte ett antal lekplatser, förskolor och kolonilotter där det tidigare varit lertäkter. Förvaltningen arbetade tillsammans med andra berörda förvaltningar och bolag för att ge en samlad information till allmänheten.

Förvaltningen deltog i en kommunövergripande arbetsgrupp som arbetar med att ta fram en handlingsplan för förorenad mark i Uppsala kommun. Arbetet leds av stadsbyggnadsförvaltningen.

Omfattningen av arbetet med förorenad mark beror på exploateringstakten i Uppsala. Förvaltningen MIFO-inventerade (Metodik för Inventering av Förorenade Områden) sex verksamheter. Fyra av dessa klassades som verksamheter i riskklass 2 vilket innebär att de utgör stor risk för miljöpåverkan. De andra två var verksamheter i riskklass 3 vilket innebär måttlig risk för miljöpåverkan. Förvaltningen arbetade med 14 saneringsärenden för verksamheter i riskklass 1. Många av dessa har en ansvarig förorenare vilket gör att de betalar för tillsynen. För de andra gör förvaltningen ansvarsutredningar. Förvaltningen fortsatte arbeta med att uppdatera och färdigställa två ansvarsutredningar. Förvaltningen var också djupare involverad i tre av de bidragsfinansierade MIFO-objekten (bruk). Förvaltningen höll ett frukostseminarium för entreprenörer om schaktmassor.

Uppföljande tillsyn

Förvaltningen genomförde den uppföljande tillsyn som behövdes. Det innebar 468 timmar jämfört med förväntade 581 timmar.

Inkommande ärenden

Antalet inkommande ärenden i form av remisser var som förväntat. Antalet inkommande ärenden i form ansökningar och anmälningar var något lägre än förväntat.

Hälsoskyddstillsyn

Förebyggande tillsyn

Förvaltningens genomförde totalt 2 983 timmar förebyggande tillsyn. Det innebär att förvaltningen levererade årets planerade tillsyn och drygt 400 timmar av den tillsynsskuld som var kvar från 2014. Förvaltningen besökte färre verksamheter än planerat eftersom förvaltningen prioriterade att få ned tillsynsskulden hos enskilda verksamheter. De verksamheter som besöktes fick längre besök. Det återstår 306 timmar i tillsynsskuld. Förvaltningen kommer att genomföra dessa under 2016.

Förvaltningen avslutade Folkhälsomyndighetens tvååriga nationella tillsynsprojekt om städning i skolor. Fokus för projektet var ventilation, städning och egenkontroll inom dessa områden. Förvaltningen genomförde samma tillsyn på förskolor utanför det nationella tillsynsprojektet.

Resultatet av tillsynen var att Uppsala har hög kunskap om vad som behöver göras och mycket bra dokumentation men sämre resultat än landet i genomsnitt när det gäller att genomföra en del åtgärder.

Kommunstyrelsen har inte behandlat handlingsplanen för giftfri förskola. Nämnden har ändå i samband med remissen av handlingsplanen gjort två åtaganden, tillsyn och information. Förvaltningen kontrollerade förskolornas system för att göra förskolan giftfri. Förvaltningen arbetade också tillsammans med andra delar av kommunen med information om giftfria förskolor. Satsningen gav resultat och samtliga förskolor som kontrollerades hade uppmärksammat frågan och de flesta hade börjat med inventering och utsortering. Förvaltningen har tagit fram information om kommunens arbete för en giftfri förskola som publiceras successivt på uppsala.se. Förvaltningen deltar också i kommunens interna utbildning för förskolechefer.

Under hösten påbörjade förvaltningen ett tillsynsprojekt om kemikaliehantering i kemisalar på skolor. Projektet kommer att avslutas i början av 2016.

Förändrat klimat leder till fler perioder med värmebölja. Forskning visar att dödligheten ökar vid värmebölja och drabbar känsliga grupper särskilt hårt. Förvaltningen undersökte beredskap för värmeböljor i tillsynen på vårdboenden. Förvaltningen har ännu inte tillräckligt med underlag för att utvärdera resultatet. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap kommer 2016 att starta ett särskilt projekt om detta och Uppsala deltar som pilotkommun.

Förvaltningen har de senaste åren genomfört tillsyn hos nationerna under Valborg. I tillsynen informerade förvaltningen om krav på ljudnivåer. Under de två senaste åren har förvaltningen inte fått in klagomål på nationerna under valborg. Tillsynen har därmed gett positiv effekt.

Uppföljande tillsyn

Förvaltningen genomförde inte all den uppföljande tillsyn som behövdes. Förvaltningen deltog under hösten i kommunens organisation för att anordna boende för flyktingar, vilket gjorde att en del uppföljande tillsyn inte kunde genomföras. Tillsynen kommer att genomföras under 2016. Något färre verksamheter än förväntat behövde uppföljande tillsyn men tiden som behövdes var som förväntat.

Inkommande ärenden

Förvaltningen fick in fler ärenden om uppehåll i sophämtning än förväntat. Eftersom handläggningen av den typen av ärenden har effektiviserats blev inte den planerade tiden påverkad mer än marginellt.

Livsmedelstillsyn

Förebyggande tillsyn

Förvaltningen uppnådde målen för den förebyggande tillsynen och genomförde totalt 1349 besök. Av dessa var 221 besök hos nystartade verksamheter. Besöken hos de nystartade verksamheterna genomfördes till cirka 90 procent inom två månader enligt förvaltningens målsättning för året. Förvaltningen utvecklade dessa besök så att de ger mer information, har en rådgivande framtoning och ger företagarna möjlighet att ställa frågor och föra dialog.

Förvaltningen genomförde ett projekt där vi genom provtagning kontrollerade listeria i charkprodukter och varmrökt fisk. Förvaltningen tog 30 prover i fem butiker. Resultatet var godkänt med ett positivt prov på rökt fisk (under gränsvärdet) samt ett positivt miljöprov taget på utrustning som kommer i kontakt med livsmedel.

Förvaltningen deltog i ett nationellt dricksvattenprojekt om kontroll av distributionsanläggningar där tre av Uppsalas verksamheter kontrollerades. Projektet var mycket lärorikt och förvaltningen kommer

fortsätta delta i det nationella projektet under 2016. Då ligger fokus på kontroll av bland annat säkerhet och larm. Under året stärkte förvaltningen också kompetensen inom dricksvattenområdet genom att delta i två utbildningar. Förvaltningen har lagt upp en plan för fortsatt utveckling av dricksvattenkontrollen de närmaste åren.

Under 2015 kontrollerade förvaltningen information och märkning av allergener utifrån nya regler som började gälla i december 2014. Förvaltningen genomförde en inspektionsdag där samtliga inspektörer deltog. Förvaltningen besökte 55 restauranger för att kontrollera att de gav rätt information om allergener till konsumenterna. Kontrollen visade att majoriteten hade kunskap om de nya reglerna, men att det fortfarande fanns behov av vissa förbättringar kring kravet att aktivt erbjuda konsumenten information om allergener. Erfarenhet från året visade att tiden för kontroll av information och spårbarhet inte räcker till på restauranger och pizzerior. Förvaltningen omklassificerade därför cirka 300 verksamheter så att de får ytterligare tillsynstid från och med 2016. Förvaltningen deltog också i ett nordiskt projekt som handlade om kontroll av allergener. Resultaten visade att det är vanligt med brister i innehållsförteckningar och att cirka 10 procent av de granskade produkterna på nationell nivå hade avvikelser när det gällde märkning av allergena ingredienser.

Förvaltningen deltog vid en FVO-revision (Food and Veterinary Office) på området spårbarhet, där FVO granskade spårbarheten genom hela livsmedelskedjan för ett antal livsmedelsprodukter. Resultaten på nationell nivå visade att Sverige måste förbättra kontroll av spårbarhet, bland annat när det gäller mängdberäkning. Förvaltningen genomförde därför kompetensutveckling inom området genom att flera inspektörer deltog i Livsmedelsverkets kurs om livsmedelsbrott. Förvaltningen deltog i olika kontrollprojekt av redlighet så som ett EU-gemensamt artkontrollprojekt på fisk. I projektet togs 30 prover på torsk och sej för kontroll av art och vikt och samtliga prover var utan anmärkning. Förvaltningen deltog också i ett spårbarhetsprojekt av nötkött tillsammans med Stockholm, Örebro och Västerås.

Förvaltningen deltog i den nationella övervakningen av antibiotikaresistens i livsmedel. När det gäller livsmedel sker övervakning av resistensläget och förbrukningen sedan år 2000 i SVA:s program Svensk veterinär antibiotika resistens monitorering (SVARM). Förvaltningen tog tillsammans med ett antal andra kommuner vid fyra olika tillfällen ut totalt 40 prover på gris- och nötkött i butik som en del i den årliga övervakningen. Resultaten på nationell nivå redovisas i en årlig rapport som publiceras av SVA.

Förvaltningen genomförde också kvällsinspektioner en kväll i september. Samtliga inspektörer deltog och cirka 30 restauranger fick besök. Genom att utföra kvällsinspektioner får vi möjlighet att se verksamheten vid en annan tidpunkt än normalt, vilket ger en bredare bild av hur verksamheten fungerar vid olika tidpunkter och möjlighet att få se fler delar av verksamheten. Utförandet av kvällsinspektioner upplevdes positivt av såväl inspektörer som verksamhetsutövare och kommer att fortsätta kommande år.

Förvaltningen har genomfört ett tvåårigt projekt med avsikt att kartlägga handel med livsmedel via internet, registrera verksamheter som inte varit registrerade samt implementera rutiner i den ordinarie tillsynen. Projektet gjordes för att få kontroll på verksamheter som handlar med livsmedel på internet. Idag finns ett antal verksamheter som handlar med livsmedel på internet som inte känner till att de måste vara registrerade och därmed stå under livsmedelskontroll. Projektet fick pris som bästa nordiska tillsynsprojekt vid den nordiska konferensen i Köpenhamn i januari 2016.

Uppföljande tillsyn

Förvaltningen genomförde 229 uppföljande besök vilket är en ökning med 67 besök jämfört med 2014. Ökningen beror troligen på att förvaltningen arbetade mer konsekvent med att följa upp avvikelser i den förebyggande tillsynen. Det gör vi för att de avvikelser som konstateras ska åtgärdas inom utsatt tid vilket är ett mål enligt den nationella kontrollplanen för livsmedel.

Inkommande ärenden

Antalet inkommande klagomål och anmälningar om matförgiftningar var som förväntat. Förvaltningen hanterade 97 klagomål och 210 misstänkta matförgiftningar. Förvaltningen genomförde 99 inspektioner till följd av dessa ärenden, vilket är fler jämfört med tidigare år. Ökningen beror på att förvaltningen följde upp dessa ärenden i större utsträckning än tidigare.

Förvaltningen hanterade 18 RASFF (anmälningar om hälsofarliga livsmedel via internationellt nätverk), vilket är betydligt fler än 2014 då det var sju. Anmälningar via RASFF-systemet kommer från andra medlemsländer och förvaltningen bedömer att antalet anmälningar kommer att vara fortsatt hög eller öka ännu mer utifrån vad vi kan se för trend inom EU. Det innebär att förvaltningen behöver öka resurserna för detta arbete inom förvaltningen kommande år.

Tillståndsenheten***Förebyggande tillsyn***

Arbetet med den förebyggande tillsynen genomfördes enligt plan. Förvaltningen genomförde 223 planerade besök hos verksamheter med serveringstillstånd. Förvaltningen genomförde 176 besök hos verksamheter som säljer folköl, tobak och/eller receptfria läkemedel. Det var betydligt fler besök än planerat vilket berodde på att förvaltningen under hösten genomförde fokusbesök hos samtliga verksamheter som säljer receptfria läkemedel. Det var ett nytt sätt att utföra tillsyn som innebar kortare besök med ett fokusområde. I detta fall på kontroll av nya regler om förbud att sälja paracetamol i tablettform och på rutiner för att ta emot läkemedel på grund av reklamation eller klagomål. Tillsynsformen upplevdes som framgångsrik av handläggarna genom att vi under en kortare tid kunde besöka många verksamheter och få en samlad bild inom ett utvalt område. Arbetet med fokusbesök kommer att vidareutvecklas för andra områden kommande år. Förvaltningen genomförde två STAD-utbildningar samt deltog i åtta utbildningstillfällen för nationspersonal för att utbilda personal på serveringsställen i alkohollagstiftning.

Uppföljande tillsyn

Förvaltningen genomförde den uppföljande tillsyn som behövdes. Behovet av uppföljande tillsyn var som förväntat.

Inkommande ärenden

Antalet inkommande ärenden var som förväntat.

Enskilt vatten- och avloppstillsyn***Förebyggande tillsyn***

Förvaltningen genomförde mer förebyggande tillsyn än planerat. Förvaltningen har planerat för att årligen åtgärda 220 anläggningar. Det innebär att utsläppet av fosfor minskar med 250 kg. Under 2015 utfärdade förvaltningen 244 förbud vilket ger 278 kg minskade fosforutsläpp.

Förvaltningen effektiviserade inventeringen. Resultatet blev en högre kvalitet i urvalet av vilka fastigheter som ska inspekteras. Effekten av förändringen är tydlig. Färre besök har lett till fler åtgärdade avlopp. Genom tidiga kontakter väljer många fastighetsägare att åtgärda sina avlopp utan att förvaltningen behöver göra besök. Förvaltningens tillsyn fick en hög acceptans och de flesta vi möter uttrycker att de vet vad som förväntas. De välkomnade oftast besöken och den rådgivning och information som förvaltningen gav.

Uppföljande tillsyn

Förvaltningen genomförde den uppföljande tillsyn som behövdes, vilket var som förväntat.

Inkommande ärenden

Förvaltningen fick in mer än 30 procent fler ansökningar än förväntat. Det innebar en väntekö på mer än två månader innan förvaltningen kunde börja handlägga ärendena. Normal väntetid är cirka en vecka. Förvaltningen tror att det var förändringen i ROT-avdraget kring årsskiftet som påverkade det stora antalet ansökningar om avloppsanläggning. Det är positivt att åtgärdstakten för bristfälliga avloppsanläggningar ökar. Det stora antalet ansökningar om avloppsanläggning påverkade förvaltningens möjlighet att genomföra planerad tillsyn av strandskyddet.

Antalet remisser om förhandsbesked och bygglov ökade. Förvaltningen fortsatte samarbetet med stadsbyggnadsförvaltningen. Gemensam granskning varje vecka gjorde att handläggningstiden halverades. Effekten för de sökande är att det tidigare var mycket vanligt att den som sökte bygglov inte hade helt klart för sig var hen skulle vända sig, till miljöförvaltningen eller till stadsbyggnadsförvaltningen. Det ledde ofta till missförstånd och arga och missnöjda sökande. Idag är den typen av missförstånd sällsynt.

Natur- och områdesskydd

Förebyggande tillsyn

Den förebyggande tillsynen genomfördes inte som planerat. Förvaltningen genomförde inventering av samtliga fastigheter runt Björklinge-Långsjön och vet därmed vilka fastigheter som ska inspekteras framöver. En del av resurserna användes för att hantera det stora antalet ansökningar om avloppsanläggning. Omfattningen av tillsynen är så pass liten att med full bemanning på både vatten och avlopp samt områdesskydd kommer vi att kunna komma i fas under 2016.

Tillsynsområdet är litet och därför sårbart. Om kommunen skulle ta över Länsstyrelsens tillsyn skulle det minska sårbarheten. Det är svårt att finansiera tillsynen helt genom avgifter och därför kan tillsynsområdet behöva kommunbidrag.

Uppföljande tillsyn

Eftersom den förebyggande tillsynen inte genomfördes så genomförde förvaltningen inte heller uppföljande tillsyn.

Inkommande ärenden

Inkommande ärenden var som förväntat med undantag för samrådsärenden med lantmäterimyndigheten som fortsätter att öka allt eftersom ärendebalansen minskar hos lantmäterimyndigheten. Samrådsärendena ger en effektiv och hög kvalitet i Uppsalas fastighetsbildning.

Samhällsbyggnad och miljöövervakning

Förvaltningen deltog i arbetet med att ta fram nytt vattenprogram och förslag till ny översiktsplan för Uppsala kommun.

Nämnden har flera uppdrag i kommunens åtgärdsprogram för luft. Förvaltningen genomförde mätningar av luft och publicerade åtgärdsprogrammet samt information om luftkvalitet på uppsala.se. I december representerade förvaltningen kommunen på en hearing på miljödepartementet. Uppdragen genomfördes och normerna uppnåddes.

Inkommande ärenden

Inkommande ärenden var främst remisser om detaljplaner. Förvaltningen besvarade 21 remisser, vilket var fler än förväntade sexton. Två av planerna, samråd om fördjupad översiktsplan Södra staden och programsamråd om Ulleråker var mycket omfattande och tog mycket tid.

Verksamhetsutveckling

Förvaltningen arbetade med att uppdatera taxan från 2011. Syftet med arbetet är att knyta samman styrningen av finansiering med planering och kommunbidragsfördelning på ett enkelt och fungerande sätt. Arbetet ska vara klart 2016.

Förvaltningen påbörjade arbetet med miljöförvaltningen 2025 – Sveriges modernaste myndighet. Alla medarbetare deltog under två dagar genom att måla och beskriva målbilden för hur förvaltningen ska se ut 2025 för att vara Sveriges modernaste myndighet. Resultatet blev fjorton påståenden som kommer att ligga till grund för utvecklingen av förvaltningen. För att förvaltningen ska kunna säkra en effektiv tillsyn på ett systematiskt sätt definierade förvaltningen effektiv tillsyn och inventerade nuläget. Nu pågår arbete för att fastställa strategier för effektiv tillsyn. Arbetet beräknas vara klart under 2016.

Förvaltningen arbetade också med processkartläggning av flera tillsynsområden samt förrättningsprocessen. Förvaltningen ökade fokus på information och rådgivning i tillsynen.

För att säkerställa korrekt fakturering samt göra den interna hanteringen av avvikelser enklare så förtydligade förvaltningen faktureringsprocessen.

Förvaltningen påbörjade upphandling av ett nytt handläggarstöd. Projektet gick under året in i ett kommungemensamt upphandlingsprojekt. Förvaltningen tog fram en kravspecifikation och arbetade med registervård. Ett nytt handläggarstöd beräknas vara i drift under 2017.

Kommunikation

Förvaltningen ökade fokus på information och rådgivning i tillsynen, utvecklade informationen på uppsala.se samt genomförde namnbytet från miljökontoret till miljöförvaltningen.

Som en del i arbetet med information och rådgivning lanserade förvaltningen tjänsten Livsmedelskollen på uppsala.se. Tjänsten gör det möjligt för allmänhet och företag att på ett enkelt sätt ta del av resultaten från de livsmedelskontroller som förvaltningen genomför. Det ger allmänheten möjlighet att göra medvetna val samtidigt som företagen enkelt kan visa upp sina resultat.

Förvaltningen deltog som referenskommun i det nationella projektet Verksam.se. Syftet med arbetet är att göra det enklare för företag att starta, driva och utveckla sina företag. Det ska bli enklare komma i kontakt med och leverera uppgifter till samtliga myndighetskontakter ett företag behöver ha.

Förvaltningen införde också e-tjänster för de som anmäler försäljning av tobak och folköl. E-tjänsterna gör det enklare för verksamheterna att anmäla försäljning.

Serviceundersökning

Resultatet från mätningen av NKI (Nöjd-kund-index) som gjordes 2014 är 72 på en hundrigradig skala. Det är en ökning med fem enheter från den senaste mätningen. Förvaltningen nådde inte målet om NKI 75 men NKI 72 är ett högt värde i undersökningen.

Verksamhetsområde	2015 (NKI-värde)	2013 (NKI-värde)
Livsmedelstillsyn	73	70
Serveringstillstånd	72	75
Hälsoskyddstillsyn	72	64
Miljöskyddstillsyn	69	
Lantmäterimyndigheten	58	-
Miljöförvaltningen totalt	72	67

Medarbetare och ledare

Förvaltningen genomförde projektet Attraktiv arbetsgivare. Genom projektet har förvaltningen identifierat vilka områden som är viktiga för att förvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare. Det innehåller också aktiviteter för att förbättra vissa områden. Förvaltningen tog fram en kompetensförsörjningsplan. Syftet med planen är att förvaltningen ska ha medarbetare med rätt kompetens för att utföra uppgiften och där förvaltningen kan ta tillvara och utveckla färdigheter. Under 2016 kommer förvaltningen arbeta vidare med utbildnings- och övningsplan. Båda projekten syftar till att behålla och kunna rekrytera duktiga medarbetare.

Förvaltningen arbetade också fram ”Anvisningar för lönebildning vid miljöförvaltningen”. Syftet med arbetet var att dokumentera och tydliggöra hur lön sätts och hur löneöversyn går till vid förvaltningen.

Förvaltningen genomförde en gemensam utbildningsdag för att stärka medarbetarnas förmåga att ha ett empatiskt och professionellt bemötande i svåra och ansträngda ärenden med mycket kontakter.

Målbilden för miljöförvaltningen 2025 – Sveriges modernaste myndighet innehåller bland annat påståenden om hur förvaltningen ska vara ur ett medarbetarperspektiv. Förvaltningens medarbetare ska vara stolta och eftertraktade. Förvaltningen ska vara en attraktiv arbetsplats.

Viktiga händelser

Under hösten deltog förvaltningen i kommunens organisation för att anordna boende för flyktingar.

Nämnden tog ett inriktningsbeslut om att ställa sig positiva till att ingå i en regional miljösamverkan. Under 2016 startar en förstudie som ska resultera i ett förslag på modell, organisation och finansiering av en regional miljösamverkan i Uppsala län. En regional miljösamverkan förväntas leda till bättre resursutnyttjande hos myndigheterna, ökad samsyn och mer likartade bedömningsgrunder, delad och höjd kompetens samt ökad kunskap hos verksamhetsutövarna och därmed en ökad konkurrenskraft hos dem.

Förvaltningen påbörjade en utredning om vad som krävs för att lantmäterimyndigheten ska kunna börja använda Lantmäteriets digitala arkivering. Övergången var planerad till 1 oktober 2015. På grund av oklarheter gällande ägandefrågan av arkiverade handlingar, säkerhet, backup och andra tekniska lösningar så kunde förvaltningen inte gå över till Lantmäteriets digitala arkiv.

Ekonomiskt resultat

Det ekonomiska resultatet av årets verksamhet är ett överskott om 85 tkr, vilket ligger inom det prognosintervall som nämnden hade i prognosen för augusti.

Nämnden redovisar ett underskott om 2 898 tkr. Underskottet beror på en korrigerigering av det egna kapitalet inom tillståndsenheten, vilket förklaras längre ner.

Avvikelsen i ekonomin i de flesta av nämndens verksamheter är liten.

Nämndens politiska verksamhet gör ett överskott om 148 tkr. Det beror i huvudsak på att sammanträdesarvodet och ersättningar till ledamöter för förlorad arbetsinkomst föll ut lägre än budgeterat.

Enskilt vatten och avlopp, områdesskydd och hälsoskydd gör ett överskott om 717 tkr. Det är framförallt ärenden inom enskilt vatten och avlopp som gör ett större överskott. Verksamheten hade ett stort tryck av inkommande ärenden och har handlagt ett större antal än budgeterat. Nämnden tror att det är förändringen reglerna kring ROT avdrag som skapade ett stort tryck under andra halvåret.

Lantmäterimyndigheten gör ett underskott om 1 148 tkr. Det är en lägre förrättningstakt än planerat som bidrar till underskottet samtidigt som nämnden gjorde en försiktig bedömning när det gäller att boka upp arbetad tid som inte har fakturerats. Det gjordes till en summa om 6 235 tkr.

Inom miljöskydd fördes förutbetalda intäkter om 630 tkr till 2016. Inom hälsoskydd fördes förutbetalda intäkter om 397 tkr till 2016. Båda posterna avser årliga tillsynsavgifter där tillsynen inte genomfördes hos kund.

Den 31 december 2011 avvecklades nämnden för serveringstillstånd och lotterier och verksamheten överfördes till miljö- och hälsoskyddsnämnden. Då skapades en egen balansräkning för de förutbetalda intäkter som fanns hos nämnden för serveringstillstånd och lotterier. Under 2015 tog kommunledningskontoret fram ett förslag för att lösa upp balansräkningen.. Det gjordes i bokslutet, och redovisningstekniskt utlöste det en förlust på 2 980 tkr. Den egna balansräkningen under nämnden är upplöst och medlen finns istället upptagna i verksamheten som en förutbetald intäkt.

Årets resultat i verksamheten är ett överskott om 85 tkr vilket ligger inom ramen för nämndens budget, och i linje med den prognos nämnden fastställde per augusti 2015.

	Utfall 151231	Budget 151231	Avvikelse	Helårs prognos	Helårs budget
Taxor och avgifter	34 180	38 633	-4 453	36 386	38 633
Försäljning verksamhet och entreprenader	2 887	3 028	-141	2 345	3 028
Kommunbidrag	18 459	18 436	23	18 440	18 436
Bidrag	240	175	65	224	175
Övriga intäkter	28	212	-184	476	212
Summa intäkter	55 794	60 484	-4 690	57 871	60 484
Köp av verksamhet	-4 767	-4 648	-119	-4 349	-4 648
Lön och PO	-39 288	-41 935	2 647	-37 666	-41 935
Övr pers. kostnader	-1 619	-1 735	116	-1 442	-1 735
Lokalkostnader	-3 989	-3 850	-139	-3 968	-3 850
Övr verks. kostnader	-8 748	-8 062	-686	-8 485	-8 062
Transf, avskrivningar och finansiella kostn.	-281	-254	-27	-259	-254
Summa kostnader	-58 692	-60 484	1 792	-57 675	-60 484
Periodens resultat	-2 898	0	-2898	196	0

Nämndens inriktningsmål och uppdrag

Nämndens inriktningsmål

Inriktningsmål	Uppföljning	Beskrivning
Arbetet med tillsyn och kontroll fokuserar på att få företag och andra mottagare att se myndighetens arbete som ett mervärde	Målet är inte uppnått	Behovet av uppföljande tillsyn minskar inte. Alla relevanta krav i lagstiftningen kontrolleras regelbundet. Redovisningen av 2014-års kundmätning ger resultatet NKI 72. Resultat från livsmedelskontrollen publiceras nu på uppsala.se Effektiv tillsyn definierades och nuläget inventerades. Nu pågår arbete för att fastställa strategier för effektiv tillsyn. Arbetet beräknas vara klart under våren 2016. Effektmålet är inte avklarat men kommer att uppnås för planperioden.

Nämndens uppdrag

Uppdrag	Uppföljning	Beskrivning
Införa garanti- och handläggningstider på lämpliga områden.	Uppdraget genomfört.	Arbetet pausades av kommunledningskontoret. Målsättningar kring service och handläggningstider arbetades in i mål och budget för 2016.
Ta fram en strategi för att bedriva effektiv tillsyn. Strategin ska i tillämpliga delar ha ett kommungemensamt perspektiv och samordnas med andra myndigheter.	Genomförandet pågår.	Effektiv tillsyn definierades och nuläget inventerades. Nu pågår arbete för att fastställa strategier för effektiv tillsyn. Arbetet beräknas vara klart under våren 2016.
Publicera/tillgängliggöra resultat av tillsyn/kontroll.	Uppdraget är genomfört.	I oktober lanserade förvaltningen Livsmedelskollen på Uppsala.se.
Göra det enkelt för medborgaren att lämna synpunkter och klagomål inom nämndens ansvarsområde.	Genomförandet pågår.	Uppdraget kommer att genomföras inom ramen för kommunledningskontorets arbete med att ta fram ett kommungemensamt ledningssystem.
Medverka i samordnad kommunal planeringsprocess för infrastruktur, gator, park, bostäder, verksamhetslokaler och kommunal service.	Genomförandet pågår.	Förvaltningen hade veckovisa avstämningsmöten med bygglov som gav kortad handläggningstid. Under 2016 kommer förvaltningen att delta i arbetet med gemensam process som säkerställer att staden kan växa på ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbart sätt och som garanterar god fastighetsbildning.
Ta fram en strategi för att korta väntetiderna (utöver de delar som omfattas av servicegarantierna).	Uppdraget är genomfört.	Förvaltningen har tagit fram en strategi och börjat arbetet.
Utveckla vår gemensamma syn på lönesättning samt se till att lönekriterier är kända och att medarbetarna förstår löneprocessen. Effekten av vidtagna åtgärder ska mätas med en enkätundersökning.	Uppdraget är genomfört.	Arbetet resulterade i dokumentet <i>Anvisningar för lönebildning vid miljöförvaltningen</i> som fastställdes i april 2015. Dokumentet är avstämt med HR-staben för att säkerställa att det ligger i linje med kommunens arbetsgivarpolicy och riktlinjer för lönebildning.

		Medarbetarnas upplevelse av kommunens lönesättning och löneprocess mättes i inte med medarbetarundersökning hösten 2015. Medarbetarundersökning kommer att göras under 2016.
Utveckla vårt arbete med kompetensförsörjning (behov, befattningsbeskrivningar, rekryteringar m.m.).	Genomförandet pågår.	Förvaltningen har tagit fram en kompetensförsörjningsplan. Under 2016 kommer förvaltningen arbeta vidare med utbildnings- och övningsplan.
Se över möjligheten att införa Lean som arbetsmodell på kontoret för att öka medarbetarnas möjlighet att påverka, ta ansvar, utveckla och effektivisera arbetet.	Genomförandet pågår.	Uppdraget genomförs av staben för kvalitet och utveckling vid kommunledningskontoret. I stabens uppgift ingår att utarbeta ett gemensamt ledningssystem för kommunens verksamhet och styrning.
Med utgångspunkt från kommunens strukturöversikter för stadsdelar, undersöka om det finns skillnader ur hälsoskyddssynpunkt mellan olika stadsdelars boendemiljö och i sådant fall föreslå åtgärder för att motverka skillnaderna (Uppdrag från 2014).	Genomförandet pågår.	Uppdraget genomfördes delvis genom deltagande i projektet ALPIN (Astma- och allergiprevention för invandrare) som tagit fram material för att underlätta integration vad gäller boende. Projektet gav värdefull kunskap men svarar inte på frågan om det finns skillnader mellan bostadsområden. Förvaltningen kommer under 2016 påbörja en undersökning om det finns skillnader ur hälsosynpunkt mellan olika bostadsområden samt analysera orsaker bakom eventuella skillnader. Detta kommer att ligga till grund för planering av tillsyn och klagomålshantering.

Bokslut 2015

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Belopp i miljoner kronor	KF-budget nettokostnad	Nettokostnad bokslut	Resultat bokslut	Prognos Augusti
Nämnden totalt	18,5	21,4	-2,9	0,9
Politisk verksamhet	1,0	0,8	0,3	0,4
Infrastruktur, stadsutveckling, skydd m.m.	17,1	20,5	-3,2	0,5
Fritid och kultur	0,3	0,1	0,0	0,0
Nettoinvesteringar	2,0	0,0		

Nämndens analys

Det ekonomiska resultatet av årets verksamhet är ett överskott om 85 tkr, vilket ligger inom det prognosintervall som nämnden hade i prognosen för augusti.

Nämnden redovisar ett underskott om 2 898 tkr. Underskottet beror på en korrigerings av det egna kapitalet inom tillståndsenheten, vilket förklaras längre ner.

Avvikelsen i ekonomin i de flesta av nämndens verksamheter är liten.

Politisk verksamhet

Nämndens politiska verksamhet gör ett överskott om 148 tkr. Det beror i huvudsak på att sammanträdesarvodet och ersättningar till ledamöter för förlorad arbetsinkomst och övriga verksamhetskostnader föll ut lägre än budgeterat.

Infrastruktur, stadsutveckling, skydd m.m.

Enskilt vatten och avlopp, områdesskydd och hälsoskydd gör ett överskott om 717 tkr. Det är framförallt ärenden inom enskilt vatten och avlopp som gör ett större överskott.

Verksamheten hade ett stort tryck av inkommande ärenden och har handlagt ett större antal än budgeterat. Nämnden tror att det är förändringen reglerna kring ROT avdrag som skapade ett stort tryck under andra halvåret.

Lantmäterimyndigheten gör ett underskott om 1 148 tkr. Det är en lägre förrättningstakt än planerat som bidrar till underskottet samtidigt som nämnden gjorde en försiktig bedömning när det gäller att boka upp upparbetad tid som inte har fakturerats. Det gjordes till en summa om 6 235 tkr.

Inom miljöskydd fördes förutbetalda intäkter om 630 tkr till 2016. Inom hälsoskydd fördes förutbetalda intäkter om 397 tkr till 2016. Båda posterna avser årliga tillsynsavgifter där tillsynen inte genomfördes hos kund.

Den 31 december 2011 avvecklades nämnden för serveringstillstånd och lotterier och verksamheten överfördes till miljö- och hälsoskyddsnämnden. Då skapades en egen balansräkning för de förutbetalda intäkter som fanns hos nämnden för serveringstillstånd och lotterier. Under 2015 tog kommunledningskontoret fram ett förslag för att lösa upp

balansräkningen. Det gjordes i bokslutet, och redovisningstekniskt utlöste det en förlust på 2 980 tkr. Den egna balansräkningen under nämnden är upplöst och medlen finns istället upptagna i verksamheten som en förutbetalad intäkt.

Årets resultat i verksamheten är ett överskott om 85 tkr vilket ligger inom ramen för nämndens budget, och i linje med den prognos nämnden fastställde per augusti 2015.

Lönekostnadsutveckling

Avikelsen förklaras i huvudsak med lägre semesterlöneskuld än antaget i prognosen. Övriga skillnader inom förvaltning på lönekostnader är marginella.

Jämfört med budget är lönekostnaderna ca 1 600 tkr lägre. Utfallet av löneöversynen 2015 vid nämnden blev 3,66 procent, det är ett resultat av övergången till modellen med löneboxar som kommunen arbetar med. Modellen höjer nämndens lönekostnader kraftigt under ett par år.

Effekten av löneavtal är 3,66%

LÖNEKOSTNADSUTVECKLING			
Belopp i tusen kronor			Effekt av
	Bokslut	Prognos aug.	<u>löneavtal %</u>
Lönekostnad (konto 50-51)	28 454	27 743	